

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо неможливості зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі, за вчинення важких та особливо важких злочинів проти життя та здоров'я людей)
(реєстр. № 5327 від 1 листопада 2016 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 8 лютого 2017 року (протокол № 55) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо неможливості зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі, за вчинення важких та особливо важких злочинів проти життя та здоров'я людей) (реєстр. № 5327 від 1 листопада 2016 року) (далі – Законопроект), поданий народним депутатом України Македоном Ю.М.

Згідно із поясннювальною запискою Законопроектом пропонується внести зміни до статті 72 Кримінального кодексу України, доповнивши її новою сьомою частиною, що включає перелік статей, передбачених Особливою частиною цього Кодексу, відповідно до яких застосування дії частини п'ятої цієї статті буде обмежено, зокрема, до тяжких та особливо тяжких злочинів проти життя та здоров'я людини.

Прийняття вказаного Законопроекту, за твердженням автора, виключить можливість для застосування частини п'ятої статті 72 Кримінального кодексу України до осіб, які вчинили важкі та особливо важкі злочини проти життя та здоров'я людини.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з наступного.

В Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи

державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Статтею 3 Загальної декларації прав людини (1948 року) визначено, що кожна людина має право на життя, свободу та особисту недоторканість. Згідно статті 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод право на життя є невід'ємним правом людини, яке охороняється законом.

Відповідно до статті 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Обов'язок держави - захищати життя людини. Формою державного захисту життя і здоров'я людини є встановлення кримінальної відповідальності за злочини вчинені проти життя і здоров'я. Суди зобов'язані як установлювати вину підсудних та призначати їм необхідне й достатнє для їх виправлення та попередження нових злочинів покарання, так і вживати всіх необхідних заходів до повного відшкодування заподіяної потерпілим матеріальної та моральної шкоди.

Виключно законами України визначаються, зокрема, засади цивільно-правової відповідальності, діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них (пункт 22 частини першої статті 92 Конституції України).

У Рішенні від 30 травня 2001 року № 7-рп/2001 Конституційний Суд України зазначив, що виключно законами України мають врегульовуватись засади цивільно-правової відповідальності (загальні підстави, умови, форми відповідальності тощо), підстави кримінальної, адміністративної та дисциплінарної відповідальності - діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями (основні ознаки правопорушень, що утворюють їх склад), та відповідальність за них. У такий спосіб Конституція України заборонила врегульовувати зазначені питання підзаконними нормативно-правовими актами та встановила, що лише Верховна Рада України у відповідному законі має право визначати, яке правопорушення визнається, зокрема, адміністративним правопорушенням чи злочином, та міру відповідальності за нього.

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо неможливості зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі, за вчинення важких та особливо важких злочинів проти життя та здоров'я людей) (реєстр. № 5327 від 1 листопада 2016 року), поданий народним депутатом України Македоном Ю.М., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ